

UNบรรณาธิการ

Editor Talk

๖๖

เจ็ดสิบสองปีผ่านผันวันผ่านวัน
เก้าอี้นวดลวงบรรจบครบพรรษา
“สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา”
สถาปนาสถาบันอันดีความดี
ได้เกื้อบทกฎหมายไทยให้ก้าวหน้า
ธำรงคำยุติธรรมล้ำศักดิ์ศรี
เพื่อปวงชนชาวไทยทุกทวี
จากอดีตตราวันนั้นนี้รันดร

๙๙

“กฤษฎีกาสาร” ฉบับปฐมฤกษ์ถือกำเนิดในวาระคล้ายวันสถาปนาสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาครบ ๗๒ ปี วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๘ เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ภารกิจ ผลการดำเนินงานของสำนักงานให้เกิดการรับรู้ในวงกว้าง และเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกได้รับรู้และเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสำนักงานมากขึ้น โดยในฉบับปฐมฤกษ์นี้ท่านเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาคุณพรทิพย์ จาละ ได้กรุณาให้สัมภาษณ์ถึงประวัติความเป็นมาแนวคิด และทิศทางการดำเนินงานของสำนักงาน

นอกจากนี้ ยังมีคอลัมน์อื่นๆ ที่น่าสนใจอีกมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้สนใจใฝ่รู้เรื่องกฎหมาย สามารถค้นคว้าหาข้อมูลต่างๆ ได้จากเว็บไซต์ของสำนักงานซึ่งมีแนะนำไว้ในคอลัมน์เทคโนโลยีสารสนเทศ คอลัมน์กฎหมายนำรู้แนะนำถึงสิทธิของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ข่าวดวงกฎหมายมีกฎหมายใหม่ๆ และความเห็นทางกฎหมายที่น่าสนใจมานำเสนอ

บทกลอนข้างต้นเป็นส่วนหนึ่งของเรียงความที่ได้รับรางวัลที่ ๓ จากการประกวดเรียงความในหัวข้อ “สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในมุมมองของข้าพเจ้า”

สารบัญ

Content

- ปฏิทินการปฏิบัติงานที่สำคัญของสำนักงาน.....๒
- เว็บไซต์กฤษฎีกา.....๓
- การบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ.....๕
- ข้อสงสัย ๑๐ ประการเกี่ยวกับองค์การการศาลโลก.....๗
- กฎหมายต่างประเทศ.....๙
- กฎหมายน่ารู้.....๑๕
- กฎหมายที่น่าสนใจประจำเดือน
ต.ค. - พ.ย.....๑๘
- ความเห็นทางกฎหมายที่น่าสนใจ.....๒๐
- เล่าเรื่องกฤษฎีกา.....๒๓

ของนางสาวนลินี มาระวงษา ซึ่ง “กฤษฎีกาสาร” จะได้นำเสนอผลงานเรียงความที่ชนะการประกวดในฉบับต่อไป สำหรับรายชื่อผู้ชนะการประกวดเรียงความปรากฏอยู่ในปกหลังของกฤษฎีกาสารฉบับนี้แล้ว

หากท่านผู้อ่านมีข้อคิดเห็นเสนอแนะประการใดส่งมาได้ ที่ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขที่ ๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐ กองบรรณาธิการ “กฤษฎีกาสาร” ยินดีน้อมรับมาปรับปรุงการจัดทำ “กฤษฎีกาสาร” ในฉบับต่อไป

บรรณาธิการ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

คุณพรทิพย์ จาละ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
นางสาวพวงเพชร สารคุณ
รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
นางจริยา เจียมวิจิตร
รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
นายอชพร จารุจินดา
รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ
กรรมการร่างกฎหมายประจำ

นายสงขล วิทยชิตตะ
กรรมการร่างกฎหมายประจำ
นายธรรมนิตย์ สุ่มันตกุล
กรรมการร่างกฎหมายประจำ
นายนิพนธ์ ยะกิมมี
กรรมการร่างกฎหมายประจำ
กองบรรณาธิการ
นางเน่งน้อย รัตนเสถียร
บรรณาธิการ
นายวรงค์ชัย บุญบำรุง
นางสาวจรรววรรณ เองตระกูล
นายดิลลิต โหตระกิตย์
นายอภิมุข สุขประสิทธิ์

นายเชวง ไทยยิ่ง
นายปรกรณ์ นิลประพันธ์
นางสิรินันท์ ปานเสมศรี
นางสาวพรเพ็ญ คำณวัฒน์
นางกรรณกนก ช่างกลิ้งเหมาะ
นางสาวรัชนี สังข์ทองงาม
นางชุตินา ใหญ่น้อย

ส่วนช่วยอำนวยความสะดวกและประชาสัมพันธ์
สำนักอำนาจการ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เลขที่ ๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทร. ๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖-๕ ต่อ ๒๐๗, ๒๐๘ โทรสาร ๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖-๕ ต่อ ๒๑๓
www.krisdika.go.th www.lawreform.go.th

ปฏิทินการปฏิบัติงานที่สำคัญ ของสำนักงาน

การฝึกอบรมหลักสูตรนักกฎหมายมหาชนภาครัฐ รุ่นที่ ๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจัดการฝึกอบรมหลักสูตรนักกฎหมายมหาชนภาครัฐ รุ่นที่ ๒ ภาคที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๑๕ กันยายน - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรภาครัฐมีความรู้ความชำนาญด้านกฎหมายมหาชนทั้งทางด้านทฤษฎีและทางด้านปฏิบัติ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานในส่วนราชการด้านกฎหมายมหาชนเป็นไปอย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และเอื้ออำนวยต่อการบริหารและการพัฒนาประเทศต่อไป ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประกอบด้วย นิตិกระดบ ๕-๘ จากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ รวม ๗๘ หน่วยงาน จำนวน ๑๐๓ คน

บรรยายธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จัดบรรยายธรรมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ ครั้งที่ ๒/๒๕๔๙ ในหัวข้อ “สุขนี้...ที่ใจ” โดยพระอະณิสมาน ฐมฺมสากิโย วัดบวรนิเวศวิหาร ในวันศุกร์ที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมปรีดี พนมยงค์

สัมมนาปรับปรุงความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือแบบการร่างกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยคณะทำงานปรับเปลี่ยนกระบวนการร่างกฎหมาย จัดให้มีการสัมมนาปรับปรุงความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือแบบการร่างกฎหมาย ในวันที่ ๒๕-๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ณ โรงแรมจอมเทียน ปาล์ม บีช จังหวัดชลบุรี เพื่อระดมความคิดเห็นจากข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่มีความชำนาญในการร่างกฎหมายเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงคู่มือแบบการร่างกฎหมายให้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สัปดาห์ส่งเสริมศาสนาและจริยธรรมเทิดพระเกียรติในหลวง

เนื่องในมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดกิจกรรมสัปดาห์ส่งเสริมศาสนาและจริยธรรม ระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ถึง ๖ ธันวาคม ๒๕๔๘ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา กิจกรรมประกอบด้วย การจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์เทิดพระเกียรติอันเป็นการเผยแพร่พระราชกรณียกิจและพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับการศาสนา และในวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ จัดให้มีพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณเพื่อเป็นข้าราชการที่ดีและพลังของแผ่นดิน และการบรรยายธรรม ในหัวข้อ “พลังจิตพิชิตความสำเร็จ” โดยพระโสภณคณาภรณ์ วัดบวรนิเวศวิหาร นอกจากนี้ยังมีการจัดรายการเสียงตามสาย เผยแพร่คุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดี

วันสถาปนาสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ครบ ๗๒ ปี

เนื่องในวันศุกร์ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๘ อันเป็นวาระวันคล้ายวันสถาปนาสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาครบ ๗๒ ปี จึงนับเป็นโอกาสสำคัญที่เจ้าหน้าที่สำนักงานจะเกิดความรักภักดีและร่วมระลึกถึงประวัติความเป็นมาของสำนักงานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สำนักงานจึงได้จัดให้มีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ พิธีสงฆ์ ระหว่างเวลา ๐๗.๓๐-๐๘.๓๐ น. การจัดเสวนาในหัวข้อ “รำลึกถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา” ระหว่างเวลา ๐๙.๐๐-๑๐.๓๐ น. โดยอดีตข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และพิธีมอบรางวัลผู้ชนะการประกวดเรียงความในหัวข้อ “สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในมุมมองของข้าพเจ้า” ระหว่างเวลา ๑๑.๐๐-๑๒.๐๐ น. ณ ห้องประชุมปรีดี พนมยงค์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เทคโนโลยีสารสนเทศ

รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-government นับว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการผลักดันการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของประเทศไทย โดยหลักการสำคัญของการสร้างรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ คือ การนำบริการของภาครัฐสู่ประชาชนโดยใช้อิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อในการให้บริการ ภายใต้คำขวัญที่กล่าวว่า “ที่เดียว ทันใจ ทั่วไทย ทุกเวลาฯ”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานขึ้น โดยจัดทำเว็บไซต์ www.krisdika.go.th และ www.lawreform.go.th สำหรับฉบับนี้ขอกล่าวถึงวัตถุประสงค์ ข้อมูลที่ให้บริการ และวิธีการค้นหาข้อมูลกฎหมายผ่านเว็บไซต์ krisdika.go.th

วัตถุประสงค์

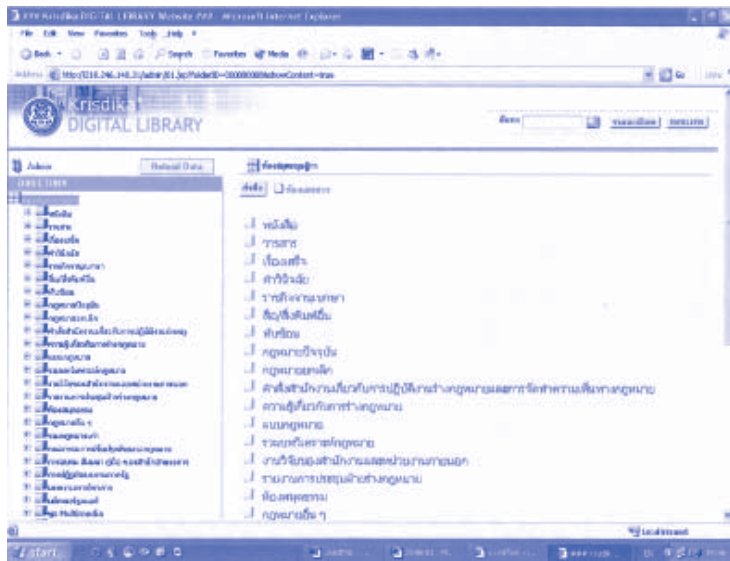
- เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารและผลงานของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- เป็นศูนย์กลางข้อมูลทางกฎหมายเพื่อการศึกษาและค้นคว้า
- เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เชื่อมโยงงานด้านนิติบัญญัติผ่านเครือข่าย Internet กับหน่วยงานอื่นของรัฐ

ข้อมูลให้บริการ

๑. ข้อมูลองค์กร ประกอบด้วย ประวัติความเป็นมาขององค์กร วิสัยทัศน์ พันธกิจ คณะผู้บริหารและคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยมีภารกิจสำคัญเกี่ยวกับการจัดทำและตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย และเป็นหน่วยงานกลางด้านข้อมูลกฎหมายของประเทศ

๒. ข้อมูลกฎหมาย ประกอบด้วยข้อมูลตัวบทกฎหมาย ได้แก่ รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา และกฎหมายลำดับรองอื่นๆ ข้อมูลคำวินิจฉัยทางกฎหมาย ได้แก่ ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา คำพิพากษา คำวินิจฉัยขององค์กรทางตุลาการ ดัชนีกฎหมาย ตลอดจนสรุปลงสาระสำคัญของกฎหมายแต่ละฉบับ รวมถึงแบบฟอร์มของสัญญาที่สำคัญ

๓. ข่าวสารและผลงานของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้แก่ ร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่น่าสนใจ บทความทางวิชาการและงานวิจัยของสำนักงาน

๔. บริการอื่นๆ ที่น่าสนใจ เช่น การรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการร่างกฎหมายและกระทู้ถาม-ตอบปัญหากฎหมาย เป็นต้น

วิธีการค้นหาข้อมูลกฎหมายในห้องสมุดกฎหมาย

การค้นหา กฎหมาย

- ▶ เลือกรูปแบบกฎหมายที่ต้องการค้นหา เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, พระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด หรือประมวลกฎหมาย เป็นต้น โดยคลิกเข้าไปในแต่ละประเภทกฎหมายที่ต้องการค้นหา ซึ่งขอยกตัวอย่างเฉพาะกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด

▶ เมื่อเข้าสู่หน้าจอ “พระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด” แล้ว ก็จะปรากฏพยานุเคราะห์ตามชื่อของกฎหมายนั้นๆ เช่น หากต้องการค้นหา “พระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒” จะต้องคลิกที่พยานุเคราะห์ “ค” ซึ่งเป็นพยานุเคราะห์ขึ้นต้นของกฎหมายฉบับนี้ หน้าเว็บเพจรายชื่อกฎหมายที่ขึ้นต้นด้วยพยานุเคราะห์ “ค” จะปรากฏขึ้นต่อจากนั้นจึงคลิกต่อไปที่หัวข้อ “คณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒” ก็จะปรากฏพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกาตั้งแต่ฉบับแรก ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และฉบับปัจจุบันที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว (ฉบับ update ล่าสุด) ซึ่งผู้ใช้บริการสามารถ Download กฎหมายฉบับนั้นๆ ได้ในรูปแบบของไฟล์ภาพ (ชนิด PDF และ Tiff) หรือ คัดลอกไฟล์แบบข้อความ (Text File) ที่หน้าจอเว็บเพจได้

การค้นหาคำความเห็นทางกฎหมาย

- ▶ เริ่มต้นคลิกเข้าสู่หัวข้อ “ความเห็นทางกฎหมาย” เมื่อเข้าสู่หัวข้อดังกล่าวแล้ว ผู้ใช้บริการจะต้องกรอกปี พ.ศ. ของความเห็นที่ต้องการค้นหา (หากไม่ทราบปี พ.ศ. ของความเห็นทางกฎหมายจะได้กล่าวถึงวิธีการค้นหาอื่นต่อไป)
- ▶ การค้นหาจะปรากฏรายชื่อความเห็นทางกฎหมายทั้งหมดของปี พ.ศ. ที่กำหนดให้ค้นหา โดยผู้ใช้บริการสามารถจะเลือกความเห็นทางกฎหมายที่ต้องการและคลิกเข้าสู่เนื้อหาต่อไป หลังจากนั้นผู้ใช้บริการสามารถ Download ความเห็นฉบับนั้นๆ ได้ในรูปแบบของไฟล์ภาพ (PDF File) และ Text File

กรณีที่ผู้ใช้บริการไม่ทราบชื่อที่แน่นอนของกฎหมายหรือความเห็นทางกฎหมายที่ต้องการค้นหา ผู้ใช้บริการสามารถค้นหาโดยผ่านระบบช่วยค้นหา (Search) โดยการเลือกประเภทข้อมูลที่ต้องการค้นหา และพิมพ์คำสำคัญที่ต้องการค้นหา หลังจากนั้นคลิกที่ ก็จะปรากฏข้อมูลที่ต้องการค้นหา

ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง
และส่วนสารสนเทศ สำนักอำนวยการ

www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th

การบริหารระบบ การเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งได้ก่อให้เกิดผลเสียหายทั้งในส่วนของประชาชนและในส่วนของภาครัฐ โดยแต่เดิมนั้นยังไม่มีข้อกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอย่างชัดเจน แต่จากประสบการณ์ที่ผ่านมาทำให้เห็นว่าการสร้างระบบการเตือนภัยที่ดี เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและไม่อาจจะมองข้ามไป โดยรัฐต้องเข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้น

ในปัจจุบันได้มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตอนพิเศษ ๑๑๓ ง หน้า ๑ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ในการกำหนดนโยบาย แนวทาง มาตรการ แผนงาน และโครงการ ตลอดจนการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารระบบการเตือนภัยแห่งชาติให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของชาวไทยรวมถึงชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยด้วย

“ภัยพิบัติ” มีความหมายครอบคลุมทั้ง อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ธรณีพิบัติภัย ตลอดจนภัยอื่นๆ ที่เป็นอันตรายต่อสาธารณะ ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือเกิดจากการกระทำของมนุษย์ โดยภัยพิบัติดังกล่าวจะต้องก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ

ในระเบียบนี้ได้มีการกำหนดโครงสร้างของ ๓ องค์กร ด้วยกับ คือ

๑) คณะกรรมการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (กภช.) รับผิดชอบในด้านการวางนโยบายเกี่ยวกับการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

๒) คณะกรรมการอำนวยการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (กอกช.) รับผิดชอบในด้านการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ

๓) ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศภช.) รับผิดชอบในด้านธุรการของ กภช. และ กอกช. และเป็นฝ่ายปฏิบัติการให้เป็นไปตามที่ระเบียบกำหนด

คณะกรรมการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (กภช.) ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง ซึ่งมาจากหลายฝ่ายด้วยกัน ทั้งฝ่ายพลเรือน ฝ่ายทหารและฝ่ายตำรวจ และประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง

โดย กษช. มีอำนาจและหน้าที่ที่สำคัญในด้านการเสนอแนวทางและนโยบาย มาตรการ และแผนงานการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี จัดทำมาตรการ แนวทาง แผนงาน และโครงการในการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางประสานงานกับฝ่ายต่างๆ

คณะกรรมการอำนวยการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (กอช.) ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีอำนาจและหน้าที่ในการติดตาม ประเมินผล และเร่งรัดการปฏิบัติงานของศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินงานของศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ (ศกช.) เป็นหน่วยงานภายในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของ กษช. และ กอช. โดยมีผู้อำนวยการ ศกช. เป็นผู้บังคับบัญชาและควบคุมดูแลราชการโดยทั่วไปของ ศกช. โดย ศกช. มีหน้าที่สำคัญ ๒ ด้าน คือ ๑) หน้าที่เลขานุการของ กษช. และ กอช. และ ๒) หน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการแจ้งเตือนและกระจายข่าวความรุนแรงของภัยพิบัติและการสิ้นสุดของภัยพิบัติผ่านทางสื่อต่างๆ รวมทั้งให้คำแนะนำการลดความสูญเสีย การหนีภัย การเลี้ยงภัย การบรรเทาภัยให้กับเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การช่วยเหลือต่อประชาชน รวมทั้งประสานและบริการข้อมูลให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อให้การบรรเทาสาธารณภัยดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัตินโยบายและแผนการบริหารระบบการเตือนภัยพิบัติแห่งชาติแล้วให้ กษช. กำหนดแนวทางดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายและแผนนั้น และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนงานและโครงการเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และเมื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติแผนงานหรือโครงการใดแล้ว ให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการนั้นโดยไม่ชักช้า โดยผู้รับผิดชอบแผนงานหรือโครงการต้องจัดให้มีแผนการปฏิบัติการที่เหมาะสม เพื่อดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายและมีคุณภาพ และให้หน่วยราชการที่รับผิดชอบแผนงานหรือโครงการจัดให้มีระบบการควบคุมตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการนั้น

เพื่อให้การดำเนินงานตามระเบียบนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจึงได้กำหนดให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และต้องส่งเจ้าหน้าที่ทางเทคนิคมาร่วมปฏิบัติงานเป็นประจำที่ ศกช. ซึ่งในระเบียบนี้ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าภัยพิบัติลักษณะใด เช่น แผ่นดินไหว สึนามิ ดินถล่ม น้ำท่วมใหญ่ พายุคลื่นลมแรง อากาศเป็นพิษอย่างร้ายแรง และไฟป่า เป็นต้น เป็นหน้าที่และอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด

ผลที่ตามมาภายหลังจากที่ได้มีการประกาศใช้ระเบียบดังกล่าว ทำให้การปฏิบัติงานของภาครัฐมีประสิทธิภาพมากขึ้น เนื่องจากได้กำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน มีการกำหนดแผนการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มความมั่นใจให้แก่ประชาชนว่าตนจะได้รับความคุ้มครองดูแลอย่างดีจากรัฐ และที่สำคัญการที่มีการบริหารระบบเตือนภัยที่ดีนั้นจะช่วยป้องกันมิให้เกิดความเสียหายขึ้น หรือในกรณีที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ก็ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบที่รุนแรงเหมือนเช่นที่ผ่านมาเพราะได้มีการวางแผนรับมือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นนั้นอย่างดีแล้ว

พงษ์พิสัย วรรณราษ
ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อสงสัย ๑๐ ประการเกี่ยวกับองค์การการค้าโลก

(World Trade Organization : WTO)^๑

(ตอนที่ ๑)

เนื่องจากปัจจุบันยังมีความเข้าใจแตกต่างกันในเรื่องการค้าเสรี (Free Trade) ในระบบการค้าพหุภาคี (Multilateral) ภายใต้องค์การการค้าโลก หรือ WTO ว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่สำหรับเศรษฐกิจของประเทศสมาชิก คำตอบสำหรับข้อสงสัย ๑๐ ประการเกี่ยวกับ WTO นี้ คงจะสามารถทำให้เข้าใจการดำเนินการของ WTO ผลดีและผลเสียของการค้าเสรีที่กำลังเป็นประเด็นสำคัญในการค้าระหว่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น

๑. WTO ทำหน้าที่ในการชี้หน้าประเทศสมาชิกว่าจะต้องทำอะไร หรือไม่?

WTO เป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนโดยสมาชิก (member-driven)

จึงไม่ชี้แนะแนวทางในการวางนโยบายทางการค้าแก่ประเทศสมาชิก เนื่องจาก

ก. ในระบบของ WTO กฎเกณฑ์คือ ข้อตกลงร่วมกันที่เกิดจากการเจรจาของประเทศสมาชิก และได้รับสัตยาบันจากสภาประเทศสมาชิก

ข. การตัดสินใจดำเนินการใดๆ ของ WTO ล้วนเกิดจากฉันทามติของเหล่าสมาชิก

ค. ฝ่ายเลขาธิการ WTO เป็นเพียงผู้จัดเตรียมระบบในทางบริหารและทางเทคนิคเพื่อสนับสนุนองค์กรและสมาชิกขององค์กรเท่านั้น

หรืออีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า การตัดสินใจดำเนินการใดๆ ของ WTO ตั้งอยู่บนหลักการของการเจรจา หลักความรับผิดชอบ และหลักประชาธิปไตย

๒. สำหรับ WTO การค้าเสรีจะต้องเกิดขึ้นทุกกรณีหรือไม่?

หลักการหนึ่งของ WTO คือให้ทุกประเทศลดข้อกีดกันทางการค้า เพื่อให้เกิดเสรีภาพมากขึ้น และก่อให้เกิดผลประโยชน์ทางการค้าที่เพิ่มขึ้น

การลดข้อกีดกันทางการค้านั้นเกิดขึ้นจากการต่อรองระหว่างประเทศสมาชิกในลักษณะต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน (vice-versa) โดยการปฏิบัติของประเทศหนึ่งจะก่อให้เกิดสิทธิแก่ประเทศอื่นๆ เช่นกัน ในการนี้ WTO จะเป็นผู้จัดให้มีเวทีเจรจาและยกร่างหลักเกณฑ์ที่จะทำให้เสรีภาพทางการค้านั้นเกิดขึ้น ซึ่งอาจปรับเปลี่ยนให้ตรงกับข้อเท็จจริงหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นต่อผู้ผลิตภายในประเทศ (domestic producer) เช่น ในประเทศกำลังพัฒนา WTO มีหลักเกณฑ์ว่าประเทศสมาชิกจะสามารถปกป้องผู้ผลิต

^๑ที่มา : เอกสาร IWTWWS “10 common misunderstandings about the WTO” จัดทำโดย WTO, พ.ศ. ๒๕๕๖

ภายในประเทศของตนได้เมื่อใด และอย่างไร เพื่อให้เกิดการค้าที่ยุติธรรม (fair trade) เช่น ป้องกันการนำเข้าสินค้าที่มีราคาต่ำกว่าปกติอันเนื่องมาจากการอุดหนุน (subsidies) หรือการทุ่มตลาด (dumping) เป็นต้น

๓. WTO เห็นว่าผลประโยชน์ทางการค้าอยู่เหนือกว่าประโยชน์ในการพัฒนาหรือไม่?

การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นหลักการเบื้องต้นของ WTO ซึ่งมีบทบัญญัติหลายประการที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการพัฒนา WTO เชื่อว่าเสรีภาพทางการค้ามีผลในการกระตุ้นและส่งเสริมการพัฒนา แม้ว่าประเทศกำลังพัฒนาต้องขอรับการผ่อนผันจากระบบของ WTO ก็ตาม แต่ไม่ได้หมายความว่าระบบดังกล่าวมิได้ให้ประโยชน์อะไรแก่ประเทศกำลังพัฒนาเลย เช่น การวางหลักเกณฑ์ให้ประเทศมีการพัฒนาน้อยที่สุดได้รับการดูแลเป็นพิเศษ รวมถึงข้อยกเว้นหลายประการจากบทบัญญัติของ WTO เป็นต้น

๔. WTO เห็นว่าผลประโยชน์ทางการค้าอยู่เหนือกว่าการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมหรือไม่?

ในข้อตกลง Marrakech ซึ่งก่อตั้งองค์การการค้าโลกขึ้นนั้น ได้ระบุถึงวัตถุประสงค์ในการใช้ทรัพยากรของโลกอย่างคุ้มค่า การพัฒนาที่ยั่งยืน และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมเอาไว้ด้วย

ในข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยศุลกากรและการค้า (the General Agreement on Tariffs and Trade : TRIPS) มาตรา ๒๐ อนุญาตให้ประเทศสมาชิกดำเนินการคุ้มครองชีวิตมนุษย์ สัตว์ หรือพันธุ์พืช และการสงวนแหล่งธรรมชาติ

การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมนั้นได้บรรจุอยู่ในหัวข้อต่างๆ ของ WTO เช่น มาตรฐานสินค้า ความปลอดภัยทางด้านอาหาร หรือทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ดี การสร้างกฎเกณฑ์ในเรื่องการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ไม่ใช่หน้าที่โดยตรงของ WTO หากแต่เป็นหน้าที่ของหน่วยงานและอนุสัญญาทางด้านสิ่งแวดล้อม

๕. WTO มีแนวทางอย่างไรในเรื่อง ความปลอดภัยของอาหาร สุขภาพ และความปลอดภัยของมนุษย์?

WTO ไม่เคยบังคับประเทศสมาชิกในเรื่องต่างๆ เช่น ความปลอดภัยของอาหาร สุขภาพ และความปลอดภัยของมนุษย์ ข้อตกลงจำนวนหนึ่งของ WTO เกี่ยวข้องในเรื่องมาตรฐานสินค้า ความปลอดภัยในเรื่องอาหาร ในเรื่องสินค้าอื่นที่ผลิตจากพืชหรือสัตว์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้แน่ใจว่าเกิดความปลอดภัยแก่ประชาชน เช่น กรณี WTO ตัดสินให้สินค้าที่มีโยนินเป็นสินค้าต้องห้าม หรือในบางกรณีซึ่ง WTO ได้รับเอาข้อตกลงระหว่างประเทศอื่นเข้ามาใช้ เช่น การยอมรับเอามาตรฐานในเรื่องความปลอดภัยของอาหารตามท้องที่การอาหารและอุตสาหกรรม (FAO) และองค์การอนามัยโลก (WHO) กำหนด เป็นต้น

กฎหมายต่างประเทศ

สรุปผลการศึกษาวิจัย

เรื่อง กฎหมายเพื่อแสดงความโปร่งใสใน การทำงานของภาครัฐ (Sunshine Act) ของสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกา ประเทศที่ถือกันว่าเป็นสัญลักษณ์ของประชาธิปไตย และประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดินมากกว่าประเทศใดๆ ในโลกนั้น ได้มีการตรากฎหมายเพื่อแสดงความโปร่งใสในการทำงานของภาครัฐ (Sunshine Act) ขึ้นใช้บังคับในปี ค.ศ. ๑๙๗๖ (พ.ศ. ๒๕๑๙) โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญในการให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการทำงานและกระบวนการตัดสินใจของภาครัฐ อันจะทำให้การทำงานของภาครัฐมีความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจ จึงจัดทำเป็นโครงการศึกษาวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย ซึ่งคณะกรรมการพัฒนากฎหมายก็ได้อนุมัติให้จัดการศึกษาวิจัยในเรื่องดังกล่าวขึ้น โดยมี **นางณัฐนันท์ อัครเลิศศักดิ์** ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายการคลัง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และคณะรับดำเนินการศึกษาวิจัย

ตามกฎหมายดังกล่าว ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐจะจัดการประชุมที่มีลักษณะเป็นการร่วมกันพิจารณาและตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ หน่วยงานของรัฐนั้น ต้องจัดการประชุมดังกล่าวโดยเปิดเผยและเปิดให้ประชาชนเข้าร่วมสังเกตการณ์ได้ เว้นแต่การประชุมนั้นจะเข้าข้อยกเว้นไม่ต้องจัดโดยเปิดเผย เช่น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความผิดทางอาญาของบุคคล หรือการประชุมจะเป็นการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลอันเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้นั้น เป็นต้น โดยก่อนการประชุม หน่วยงานของรัฐจะต้อง

ประกาศแจ้งการประชุมให้ประชาชนทราบล่วงหน้าอย่างน้อย ๑ สัปดาห์ และจะต้องอำนวยความสะดวกในเรื่องข้อมูลข่าวสารที่ใช้ในการประชุมและเมื่อประชุมเสร็จแล้วไม่ว่าจะเป็นการประชุมโดยเปิดเผยหรือไม่ก็ตาม หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำบันทึกการพิจารณา บันทึกการประชุม หรือรายงานการประชุม และจัดให้ประชาชนเข้าถึงหรือสามารถตรวจสอบได้

ในกรณีนี้ที่หน่วยงานของรัฐจัดการประชุมโดยผิดแผกแตกต่างไปจากข้อกำหนดที่กฎหมายบังคับไว้ ประชาชนสามารถใช้สิทธิทางศาลเพื่อให้ศาลบังคับให้หน่วยงานออกกฎระเบียบเพื่อบังคับการตามกฎหมาย หรือขอให้ศาลเยียวยาตามที่เห็นว่าเหมาะสม เช่น สั่งห้ามไม่ให้จัดประชุมโดยไม่เปิดเผยอีกในครั้งต่อไป หรือสั่งให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการประชุม เป็นต้น แต่มีข้อสังเกตว่ากฎหมายนี้มีได้ให้อำนาจแก่ศาลในการสั่งเพิกถอนการกระทำทางปกครองที่เกิดขึ้นจากการประชุมครั้งนั้นเพียงเพราะว่าการจัดประชุมไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้

ในการศึกษานี้ ผู้วิจัยพบว่ากฎหมายดังกล่าวมีปัญหาในทางปฏิบัติเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่หน่วยงานของรัฐหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น การใช้ระบบมติเวียนแทนการจัดการประชุมอย่างเป็นทางการ และการตีความของศาลที่มีแนวทางแตกต่างกัน เป็นต้น นอกจากนี้กลุ่มที่ได้รับผลประโยชน์จากการเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการประชุมของหน่วยงานของรัฐนั้น ล้วนแต่เป็นกลุ่มผลประโยชน์ทั้งสิ้น ซึ่งทำให้การบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวไม่บรรลุผลอย่างเต็มที่

เมื่อพิจารณาบริบทของกฎหมายไทยประกอบการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยพบว่าประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับความโปร่งใสในการทำงานของภาครัฐอยู่แล้วหลายฉบับ โดยนอกจากจะปรากฏในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่รับรองสิทธิของประชาชนในการมีส่วนร่วมตรวจสอบความโปร่งใสการทำงานของภาครัฐแล้ว ยังมีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ พระราชกฤษฎีกาหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นต้น ซึ่งเห็นได้ว่าปัจจุบันนโยบายในการตรากฎหมายนั้นมุ่งเน้นให้การทำงานของภาครัฐเป็นไปอย่างโปร่งใสอยู่แล้ว อีกทั้งหลักการต่างๆ ที่มีในกฎหมายและระเบียบภายในของฝ่ายบริหารของไทยในปัจจุบันสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว เพียงแต่ว่าทัศนคติของเจ้าหน้าที่ของรัฐส่วนใหญ่ยังยึดติดอยู่กับข้อคิดดั้งเดิมที่ว่า “ปกปิดเป็นเรื่องหลัก เปิดเผยเป็นเรื่องรอง” อีกทั้งกระบวนการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย (Law enforcement) ยังมีปัญหาที่ต้องปรับปรุงแก้ไขอยู่บ้าง ผู้วิจัยจึงเสนอว่า ลำพังการตรากฎหมายที่มีหลักการเช่นเดียวกับกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา นั้นไม่อาจทำให้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนประสบผลสำเร็จได้ หากปราศจากการสร้างมาตรการให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยผลงานและการตัดสินใจต่างๆ รวมทั้งเปิดการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และต้องมีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการมีส่วนร่วมในการบริหารราชการแผ่นดินแก่ประชาชน และการบริหารราชการแนวใหม่ให้แก่ส่วนราชการไปพร้อมกันด้วย

ผู้ใตสนใจศึกษารายงานการศึกษาวิจัยเรื่อง กฎหมายเพื่อแสดงความโปร่งใสในการทำงานของภาครัฐ (Sunshine Act) ของประเทศสหรัฐอเมริกา (ฉบับเต็ม) สามารถ download ได้ที่ www.lawreform.go.th สำหรับงานวิจัยใหม่ๆ นั้น ฝ่ายพัฒนากฎหมายจะได้นำเสนอไปโอกาสต่อไป

ฝ่ายพัฒนากฎหมาย

สัมภาษณ์ท่านเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
คุณพรทิพย์ จาละ

Special Scoop

ชื่อของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นชื่อที่คุ้นหูพวกเรามานานแล้วแต่จะมีใครสักกี่คนที่ทราบ (อย่างแท้จริง) ว่า องค์การแห่งนี้มีบทบาทหน้าที่อย่างไรบ้าง ที่ผ่านมามาเรารู้เพียงคร่าวๆ ว่าสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทำหน้าที่เปรียบเสมือนคลังสมองในการให้ความรู้ข้อกฎหมาย รวมถึงเป็นที่ปรึกษาให้กับภาครัฐบาลในการพิจารณาร่างกฎหมายให้ความเห็นทางกฎหมาย ทว่าจริงๆ แล้วบทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความละเอียดลึกซึ้งกว่าที่กล่าวมามาก วันนี้ **คุณพรทิพย์ จาละ** เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจะเป็นผู้มาให้คำตอบกับเราอย่างตรงประเด็นและในทุกเรื่องที่เราอยากรู้กัน...

Q: ขอทราบประวัติความเป็นมาของสำนักงานคะ

A: สืบย้อนไปในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ พระองค์ท่านทรงเห็นว่า ควรจะมีการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดิน แล้วท่านไปได้แนวความคิดในเรื่องของ Conseil d'Etat หรือ Council of State จากประเทศในภาคพื้นยุโรป พระองค์จึงทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติเคาน์ซิล ออฟ สเตตขึ้นทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในการบริหารราชการแผ่นดิน และทำหน้าที่ในร่างกฎหมายด้วย ฉะนั้นจึงถือว่างานของคณะกรรมการกฤษฎีกานี้ตั้งต้นมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ แต่จริงๆ แล้ว เรื่องงานด้านกฎหมายในทุกสังคัมก็ต้องมีกฎมีเกณฑ์ มีกฎหมาย ดังนั้นเรื่องของงานด้านกฎหมายเป็นเรื่องเก่าแก่ย้อนหลังไปตั้งแต่มีการรวมกันของสังคัมมณูษย์ สมัยที่ประเทศไทยเรารวมตัวเป็นประเทศ ตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา ก็มีงานด้านกฎหมาย แล้วก็มีหน่วยงานที่ดูแลเรื่องนี้มาตามลำดับ หลังจากที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง

ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ก็เลยมีการตั้งเป็นหน่วยงานเฉพาะขึ้นมาดูแลด้านนี้โดยตรง โดยการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาพ.ศ. ๒๔๗๖ ขึ้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาก็เกิดขึ้นตั้งแต่บัดนั้น เป็นต้นมา

Q: งานหลักของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีอะไรบ้างคะ

A: งานหลักของเรา คือ งานร่างกฎหมาย งานให้ความเห็นทางกฎหมาย ซึ่งจะขึ้นอยู่กับคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นหลัก เพราะถ้าเป็นการร่างกฎหมายที่สำคัญ หรือการให้ความเห็นทางกฎหมายที่สำคัญแก่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐ เราต้องเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา แต่บางส่วนเราก็ทำเอง เช่น กฎหมายลำดับรอง คือ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศ ระเบียบทั้งหลาย ส่วนใหญ่สำนักงานทำเอง

Q: ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของสำนักงานมีอะไรบ้างคะ

A: ปัญหาหลักของเราก็คือ เรื่องของบุคลากร ไม่ใช่บุคลากรไม่ดี บุคลากรของเราเป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ แต่ปัญหาก็คือว่า มีการถ่ายเทบุคลากรไปยังองค์กรกฎหมายอื่นๆ เนื่องจากคํตอบแทนของเจ้าหน้าที่ของเรา ค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับนักกฎหมายอีกภาคหนึ่งคือ ข้าราชการตุลาการ อัยการ หรือว่าหน่วยงาน องค์การอิสระ คํตอบแทนเขาจะไปอีกบัญชีหนึ่ง เพราะฉะนั้นของเขาคํตอบแทนสูงกว่า สถานะทางสังคมก็ดูดีกว่า คนของเราก็จะออกไปเรื่อยๆ

Special Scoop

สัมภาษณ์ท่านเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

คุณพรทิพย์ จาละ

Q: ทำไมเราไม่จ้างเพิ่มคะ

A: งานร่างกฎหมายเป็นงานเทคนิค เป็นงานที่ต้องอาศัยประสบการณ์ ไม่ใช่ใครที่จบกฎหมายแล้วจะมาทำงานนี้ได้ เราต้องใช้เวลาอย่างน้อย ๔-๕ ปีที่จะฝึกอบรมให้ทำงานด้านกฎหมายได้ เดิมเราเคยใช้วิธีโอนเจ้าหน้าที่จากที่อื่นมาทำงานที่นี่ แต่ก็พบว่าวัฒนธรรมองค์กรการทำงาน ทำให้คนที่โอนมาจะต้องมาปรับตัวนาน เหมือนกับเข้ามาทำงานที่นี่ใหม่ เพราะฉะนั้นไม่ใช่ว่าได้คนมาแล้วจะต้องมาทำงานได้เลย ต้องมาเป็นปัญหาในเรื่องที่จะต้องฝึกอบรม

Q: ในส่วนของผู้เชี่ยวชาญจะใช้วิธีจ้างเหมาจะดีกว่าหรือไม่

A: งานที่เราจ้างเหมาได้เป็นส่วนหนึ่งของงานร่างกฎหมายก็คือ การศึกษากฎหมายเปรียบเทียบ การค้นคว้ากฎหมายต่างประเทศ ซึ่งอาจจะจ้างได้บ้าง ขณะนี้เจ้าหน้าที่ของเราทำเอง อีกส่วนหนึ่งคืองานพัฒนากฎหมายเป็นงานวิจัยกฎหมายที่มีคณะกรรมการรับผิดชอบ ปัญหาที่พบก็คือ หากคนที่มาทำวิจัยไม่ได้ เพราะคนที่จะมาทำวิจัยกฎหมายได้จะต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญจริงๆ เนื่องจากเป็นลักษณะการวิจัยทางวิชาการ ไม่ใช่วิจัยประยุกต์ ซึ่งขณะนี้ในมหาวิทยาลัยมีคนที่สามารถทำงานวิจัยได้จำนวนไม่มากนัก

Q: ปัญหาอื่นๆ มีอีกบ้างหรือไม่

A: ก็ไม่ค่อยมีเท่าไรแม้ว่างบประมาณเราได้มาไม่มาก เราก็จัดการได้ ปัญหาเรื่องคนเป็นปัญหาหลัก ที่ผ่านมามีปริมาณงานอยู่ในระดับที่พอจะรับไหว แต่ขณะนี้เรื่องของแผนพัฒนากฎหมายและแผนนิติบัญญัติเพิ่มเข้ามาคือ หน่วยงานต่างๆ จะเสนอแผนปฏิรูปกฎหมาย เมื่อหน่วยงานจัดทำในส่วนของแต่ละหน่วยงานแล้วเสร็จ ขั้นตอนสุดท้ายจะมาสิ้นสุดที่สำนักงาน เพราะฉะนั้นในปีนี้และปีหน้างานก็จะเข้ามาที่สำนักงานมากขึ้น

Q: ตามที่ท่านเลขาธิการฯ กล่าวว่า งานของสำนักงานจะเพิ่มขึ้น ไม่ทราบว่าจะเพิ่มขึ้นอีกกี่เปอร์เซ็นต์

A: รัฐบาลได้กำหนดให้ทุกกระทรวง ทบวง กรม ทำแผนพัฒนากฎหมาย ในการทำแผนพัฒนากฎหมายคือการรื้อกฎหมายที่กระทรวง ทบวง กรม ดูแลรับผิดชอบอยู่ว่าส่วนไหนควรปรับปรุง ส่วนไหนควรยกเลิก ปรากฏว่ารวมแล้วจะมีกฎหมายเป็นพันฉบับที่จะต้องแก้ไขปรับปรุง แล้วกฎหมายส่วนใหญ่จะต้องมาตรวจพิจารณาที่สำนักงาน เราจึงทราบว่าจะต้องทำงานหนักแน่ๆ นอกจากนั้น รัฐบาลได้กำหนดให้มีการจัดทำแผนนิติบัญญัติ โดยที่รัฐบาลแถลงนโยบายต่อรัฐสภาแล้วนำไปจัดทำเป็นแผนบริหารราชการแผ่นดิน ในแผนบริหารราชการแผ่นดินมีหลายๆ ส่วนที่จำเป็นต้องมีกฎหมายสนับสนุนเพื่อให้แผนบริหารราชการแผ่นดินตามยุทธศาสตร์เป็นไปได้ซึ่งก็คือการจัดทำแผนนิติบัญญัติ โดยสำนักงานร่วมกับสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบตามแผนนี้จะมีกฎหมายเป็นพันฉบับเหมือนกัน แต่เป็นกฎหมายที่ต้องดำเนินการภายในระยะเวลา ๔ ปี ซึ่งในปีสองปีนั้นก็จะมีกฎหมายที่จะเข้ามาสู่การพิจารณาของสำนักงานตามแผนนี้ด้วย เพราะฉะนั้นสองแผนนี้ก็จะมีกฎหมายเป็นพันฉบับเข้ามาที่สำนักงาน ปกติสำนักงานจะตรวจพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในปีหนึ่งๆ ประมาณ ๘๐๐ กว่าเรื่อง เราก็คงจะต้องปรับแผนการทำงานให้รวดเร็วขึ้น

Special Scoop

สัมภาษณ์ท่านเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา คุณพรทิพย์ จาละ

Q: สำนักงานมีส่วนเกี่ยวข้องกับภาคประชาชนอย่างไรบ้าง

A: ในภาคประชาชนจริงๆ แล้ว งานของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะเกี่ยวข้องกับส่วนราชการเป็นหลัก เพราะเรารับให้คำปรึกษาและร่างกฎหมายให้กับส่วนราชการ แต่เรามีงานส่วนหนึ่งคือ ศูนย์ข้อมูลกฎหมาย ซึ่งจะรวบรวมกฎหมายทั้งหมดที่ใช้บังคับอยู่แล้ว รวมทั้งความเห็นทางกฎหมาย บทความ ความรู้ทางกฎหมายเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ได้แก่ www.krisdika.go.th www.lawreform.go.th ประชาชนสามารถเข้ามาศึกษาข้อมูลได้ และหากมีคำถามก็จะมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตอบปัญหาต่างๆ ในเรื่องของกรมที่มีส่วนร่วมของประชาชนในการร่างกฎหมาย เราก็เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานได้

Q: ในสายตาประชาชน สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นอย่างไรบ้าง

A: เมื่อก่อนนี่คนทั่วไป ไม่ค่อยจะรู้จักสำนักงาน เพราะเราทำงานกับภาคราชการ ข้าราชการจะรู้จักเรา เพราะเราเกี่ยวข้องกับทุกกระทรวง ทบวง กรม แต่ประชาชนจะไม่ค่อยรู้จัก เพราะไม่ได้ทำงานให้บริการกับประชาชนโดยตรง แต่ดิฉันอยากจะพูดว่า ความจริงในส่วนหนึ่งของประชาชนเราทำงานให้ประชาชนโดยตรง เพราะกฎหมายที่จะออกมาใช้บังคับ ต้องนำไปใช้บังคับกับประชาชนทุกคน

Q: ท่านคิดว่าประชาชนน่าจะเข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมอย่างไรบ้าง

A: ในความเห็นส่วนตัว ประชาชนน่าจะเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการยกร่างกฎหมายแต่สำนักงานไม่ได้ดำเนินการยกร่างกฎหมายเองส่วนใหญ่งานยกร่างกฎหมายจะไปอยู่ที่กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มทำกฎหมาย ประชาชนน่าจะเข้าไปมีส่วนร่วมตรงนั้นมากกว่า แต่พอมาถึงขั้นการพิจารณาของสำนักงานเราก็คงเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมบ้างตามสมควร

Q: แนวคิดของท่านในฐานะที่เป็นผู้หญิงคนแรกที่มาอยู่ในตำแหน่งนี้ ไม่ทราบว่ามีแนวคิดในการทำงานอย่างไร อะไรคือความท้าทายในการทำงาน

A: ความท้าทายทุกวันนี้คือ การทำงานให้ทัน ปัจจุบันนี้ต้องยอมรับว่า ท่านอดีตเลขาธิการฯ คนก่อนๆ ท่านได้วางระบบของสำนักงานไว้ดีมาก ถึงไม่มีดิฉันงานก็สามารถดำเนินไปได้โดยไม่มีปัญหา เพราะฉะนั้นความท้าทายคืออยากจะทำงานให้ได้เร็ว ทันกับความต้องการของภาครัฐที่ต้องการกฎหมายไปใช้ นอกจากเร็วแล้วต้องดีด้วย สองเรื่องนี้บางทีก็ไม่ค่อยไปด้วยกันเท่าไร บางทีถ้าเร็วก็ไม่ได้ ถ้าดีอาจจะต้องใช้เวลา จะพยายามสร้างสมดุลในส่วนนี้ ว่าทำให้ได้เร็วพอสมควร แล้วก็ต้องเป็นกฎหมายที่ดี

Q: แต่ความเป็นผู้หญิงคงไม่ใช่ข้อจำกัดในการทำงานของท่าน

A: เท่าที่เห็นดิฉันขึ้นมาได้ถึงขนาดนี้ ก็ยอมแสดงให้เห็นอยู่ในตัวแล้วว่า ที่นี่ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของความเป็นผู้หญิง-ผู้ชาย เราให้โอกาสกับคนที่ทำงานไม่มีข้อจำกัดว่าผู้หญิง-ผู้ชาย สถาบันไหน พอเข้ามาที่นี่แล้วก็ต้องรับวัฒนธรรมขององค์กรได้ เท่าที่ทราบก็เข้าใจว่า คนที่อยู่ที่นี่มีความสุขตามสมควร ถึงแม้ว่าคำตอบแทนที่ได้จะน้อยไปหน่อย

Special Scoop

สัมภาษณ์ท่านเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา คุณพรทิพย์ วาละ

Q: ความภาคภูมิใจของท่านต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

A: ดิฉันคิดว่า ความดีความงามในส่วนนี้ต้องยกให้ท่านบรรพชนของสำนักงานคือ บรรดาท่านทั้งหลายที่ได้ทำงานที่สำนักงานมาตั้งแต่ต้น ท่านได้สร้างชื่อเสียงให้สำนักงานจนเป็นที่ยอมรับ ปัจจุบันลักษณะของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีลักษณะเป็นสถาบัน ถ้าพูดถึงกฤษฎีกาก็จะเป็นที่ยอมรับทั่วไป ดิฉันเองทำงานที่นี้มาสามสิบกว่าปีแล้ว ไปที่ไหนก็รู้สึกว่าได้รับการยอมรับ ถ้าบอกว่ามาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาก็จะได้รับความเชื่อถือ เวลาพูดอะไรใครเขาก็ให้ความสำคัญ ก็เป็นความภาคภูมิใจ

Q: ในเรื่องจุดยืนของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ท่านมีความเห็นอย่างไรบ้าง

A: สำนักงานก็คงจะต้องคงความเป็นสถาบันที่รับผิดชอบงานกฎหมายของภาครัฐต่อไป จะต้องทำงานให้มีประสิทธิภาพ ต้องเร่งรัดการทำงานให้รวดเร็วขึ้น คือ ความจริงแล้วเราทำงานเต็มที่อยู่แล้ว แต่อาจจำเป็นจะต้องไปทบทวนขั้นตอนการทำงานเพื่อลดขั้นตอนลงบ้าง เพราะกฎหมายที่ดีจะต้องเป็นกฎหมายที่ออกมาทันการณ์ด้วย ทันเวลาด้วย คือในระยะก่อนๆ เราไม่ค่อยได้ถูกเร่งรัดมากนัก บางที่เราใช้เวลาในการร่างกฎหมายค่อนข้างยาวนานและได้รับการบ่นอยู่เหมือนกันว่าทำงานช้า เพราะเราคิดว่าเราอยากจะทำให้ดีที่สุด แต่ในระยะหลังนี้เราคงต้องมาคำนึงในเรื่องที่ว่ากฎหมายที่ดีที่สุดอาจจะไม่เหมาะกับกาลสมัย เพราะว่าถ้าช้าไปมันก็ไม่ทันการณ์อย่างหนึ่ง ไม่เหมาะสมกับกาลสมัย จะเกิดปัญหาที่กฎหมายไม่สามารถใช้บังคับได้อย่างเหมาะสม ก็อยากจะเร่งรัดในส่วนนี้

Q: ทิศทางการทำงานของสำนักงานในอนาคต เป็นอย่างไรบ้าง

A: ทิศทางของสำนักงานก็คือ จะพยายามรักษาชื่อเสียงของสำนักงานที่มีอยู่ แล้วก็พยายามเร่งรัดการทำงานของสำนักงานให้เร็วขึ้น จะพยายามสร้างบุคลากร พยายามดึงบุคลากรไว้ในองค์กรให้มากที่สุด ตอนนี้ก็ดูแลอยู่ในเรื่องของคำตอบแทนของเจ้าหน้าที่

ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงาน ก.พ. เรามีนักกฎหมายภาครัฐที่เรียกว่า นักกฎหมายกฤษฎีกา คือเป็นคนที่ทำงานที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความรู้ความเชี่ยวชาญในงานด้านกฎหมาย เราได้ขอคำตอบแทนพิเศษส่วนนี้มาชัดเจนในส่วนของเงินเดือนที่ต่างกับนักกฎหมายอื่น เช่น ของตุลาการ หรือองค์กรพิเศษทั้งหลาย และคาดว่าในระยะหนึ่งต้องขอทบทวนและขอปรับเพื่อให้อย่างน้อยไม่ถึงกับต้องเท่ากับที่อื่นแต่ก็ให้ใกล้เคียง เพราะดิฉันคิดว่า คนที่ทำงานที่นี้มีความสุขอยากจะทำงานที่นี้แต่บางที่มีปัญหาในทางเศรษฐกิจหรือปัญหาทางครอบครัวอยากจะเป็น ตุลาการ ก็อาจต้องไปทางด้านนี้ ซึ่งเราก็ให้การสนับสนุนแต่ก็เป็นปัญหาสำหรับเราด้วย

Q: สุดท้ายท่านอยากให้ประชาชนมีมุมมองต่อสำนักงานอย่างไร

A: อยากให้มองสำนักงานในฐานะเป็นองค์กรกลางในทางกฎหมายที่จะช่วยให้งานทางด้านกฎหมายของรัฐบาลเป็นไปได้ โดยออกกฎหมายที่ยุติธรรม เป็นธรรม และใช้บังคับอย่างได้ผล เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวม

มติใหม่

กฎหมายน่ารู้

ในการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน

ในวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๙ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้ถูกประกาศใช้โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนต่างๆ สำหรับการออกคำสั่งทางปกครองของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้การออกคำสั่งทางปกครองของเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และมีความสะดวกรวดเร็ว อันเป็นการก่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น โดยกฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติรับรองสิทธิของประชาชนในหลายเรื่อง ซึ่งอาจเป็นเรื่องใหม่ที่ยังไม่มีความเข้าใจโดยทั่วไป ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและนำกฎหมายนี้ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นการเสริมสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) ให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง สำนักกฎหมายปกครอง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในฐานะหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงใคร่ขอหยิบยกเรื่องของสิทธิประชาชนในการติดต่อราชการมาอธิบายให้เห็นภาพโดยสังเขป เพื่อให้เห็นถึงมติใหม่ในการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้

ก่อนที่จะกล่าวถึงในเรื่องของสิทธิต่างๆ ของประชาชนในการติดต่อกับหน่วยงานราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองนั้น คงจะต้องทำความเข้าใจในเรื่องความหมายของคำสั่งทางปกครองและคู่กรณีกันเสียก่อน เพราะผู้ที่จะมีสิทธิตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ นั้นจะต้องเป็นคู่กรณีในกระบวนการทำคำสั่งทางปกครองด้วย

“คำสั่งทางปกครอง” หมายถึง การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่เพื่อกระทำการต่างๆ และการกระทำนั้นมีผลกระทบต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง หรือการรับจดทะเบียน

“คู่กรณี” หมายถึง ผู้ยื่นคำขอ หรือผู้คัดค้านคำขอ ผู้อยู่ในบังคับหรือจะอยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองและผู้ซึ่งได้เข้ามาในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง เนื่องจากสิทธิของผู้นั้นถูกกระทบกระเทือนจากผลของคำสั่งทางปกครอง

เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้นจึงใคร่ขอ ยกตัวอย่างของการเป็นคู่กรณีในกระบวนการทำคำสั่งทางปกครอง ดังนี้

นางสาวจิตรา ยื่นคำขอเปลี่ยนชื่อต่อ นายทะเบียนราษฎร ณ ที่ว่าการอำเภอ แต่ นายทะเบียนไม่อนุญาต โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ถือได้ว่าการไม่อนุญาตให้เปลี่ยนชื่อดังกล่าวของ นายทะเบียนเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสิทธิของบุคคล นางสาวจิตราซึ่งเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากคำสั่งทางปกครองโดยตรงย่อมเป็นคู่กรณีในเรื่องดังกล่าว และมีสิทธิตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

เพราะฉะนั้น หากพิจารณาแล้วว่าท่านคือผู้ที่มีสิทธิตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ท่านย่อมได้รับสิทธิคุ้มครองตามพระราชบัญญัติฯ ทั้ง ๑๐ ประการดังต่อไปนี้

๑. สิทธิที่จะได้รับคำแนะนำและได้รับแจ้งสิทธิหน้าที่ต่าง ๆ ในการติดต่อเจ้าหน้าที่

ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ เพื่อขอใบอนุญาตหรือใบรับรองต่าง ๆ นั้น อาจมีขั้นตอนการปฏิบัติหลายประการ กฎหมายจึงให้เจ้าหน้าที่มีหน้าที่ต้องแจ้งสิทธิหน้าที่ต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาคำขอให้ท่านทราบ และหากคำขอของท่านมีข้อบกพร่องอันเกิดจากความไม่รู้ เจ้าหน้าที่จะต้องแนะนำให้ท่านทราบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องนั้น อย่างไรก็ตาม หากเจ้าหน้าที่ไม่แจ้งสิทธิต่าง ๆ หรือให้คำแนะนำ ท่านย่อมมีสิทธิร้องขอให้ดำเนินการใหม่ได้

๒. สิทธิได้รับการแจ้งจากเจ้าหน้าที่ในกรณีคำสั่งมีผลกระทบต่อตน

หากการมีคำสั่งอย่างใดของเจ้าหน้าที่จะมีผลกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของท่าน ท่านมีสิทธิได้รับแจ้งรายละเอียดและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเจ้าหน้าที่เสมอ เพื่อให้ท่านมีโอกาสได้ทราบและสามารถป้องกันสิทธิของตนก่อนที่จะมีคำสั่งในเรื่องนั้น หากเจ้าหน้าที่ไม่ได้แจ้งให้ทราบ ท่านที่ได้รับผลกระทบจากคำสั่งก็อาจขอให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการพิจารณาเรื่องนั้นใหม่ได้ เช่น การออกคำสั่งให้ปิดโรงงานก็ต้องแจ้งให้เจ้าของโรงงานทราบหรือมีผู้ขออนุญาตก่อสร้างโรงงานจะต้องแจ้งให้เจ้าของที่ดินที่อยู่ข้างเคียงทราบด้วย

๓. สิทธิมีที่ปรึกษาหรือผู้ทำการแทน

ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่เพื่อขอออกใบอนุญาตหรือใบรับรองในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ท่านอาจไม่มีความรู้ในรายละเอียดอันเป็นเรื่องทางเทคนิค และอาจต้องมีผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษา เช่น ผู้ขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงงานอาจต้องมีที่ปรึกษาทางด้านวิศวกรรมและสิ่งแวดล้อม หรือผู้ขออนุญาตผลิตยาอาจต้องมีที่ปรึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเภสัชกรรม เป็นต้น กฎหมายจึงให้ท่านมีสิทธิที่จะนำบุคคลอื่นที่มีความรู้ในเรื่องนั้นๆ เช่น ทนายความ วิศวกร นักบัญชี หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นๆ มาพร้อมกับท่าน เพื่อให้คำแนะนำหรือช่วยชี้แจงต่อเจ้าหน้าที่ได้ นอกจากนี้ หากท่านไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่ด้วยตนเองไม่ได้ท่านมีสิทธิที่จะมอบหมายให้ผู้อื่นไปดำเนินการแทนท่านได้

๔. สิทธิได้รับการพิจารณาจากเจ้าหน้าที่ซึ่งมีความเป็นกลาง

ถ้าหากเห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่มีความเป็นกลาง ท่านสามารถคัดค้านเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ให้เป็นผู้ดำเนินการในเรื่องนั้นได้และขอให้เปลี่ยนตัวเจ้าหน้าที่ได้ ความไม่เป็นกลางของเจ้าหน้าที่อาจสืบเนื่องมาจากเป็นผู้มีความใกล้ชิดกับผู้ยื่นคำขอ เช่น เป็นคู่สมรสญาติเจ้านี่ ลูกหนี้ หรือเป็นผู้ซึ่งมีเหตุอื่นใดซึ่งมีสภาพร้ายแรงที่ทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางเช่นมีเหตุโกรธเคืองกับท่านมาก่อน

๕. สิทธิที่จะได้ตรวจดูเอกสารของเจ้าหน้าที่

เมื่อการพิจารณาคำขอต่างๆ เป็นไปเพื่อประโยชน์ของท่านจึงไม่มีความจำเป็นที่จะปกปิดเอกสารที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา

เว้นแต่กรณีที่เป็นความลับเท่านั้น กฎหมายจึงกำหนดให้ท่านมีสิทธิขอตรวจดูเอกสารพยานหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ใช้ประกอบการพิจารณาได้ เพื่อให้ท่านตรวจสอบความถูกต้องและอาจโต้แย้งชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนได้

๖. สิทธิที่จะโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน

ในกรณีที่ท่านประสงค์จะโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานใด เนื่องจากเห็นว่าเอกสารและหลักฐานที่เจ้าหน้าที่ใช้ประกอบการพิจารณาคำขอของท่านไม่ถูกต้อง ท่านสามารถนำพยานหลักฐานต่างๆ ยื่นเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ได้เสมอ

๗. สิทธิได้รับการพิจารณาโดยสมบูรณ์

ในการพิจารณาคำขอใบอนุญาตหรือใบรับรองของประชาชน เจ้าหน้าที่จะต้องพิจารณาจากพยานหลักฐานทุกอย่างตามความจำเป็น โดยไม่ผูกมัดเฉพาะคำขอหรือพยานหลักฐานที่ประชาชนผู้ยื่นคำขอนำมาแสดง เพื่อให้ผลการพิจารณาชอบด้วยกฎหมาย และเกิดผลดีต่อประโยชน์ของประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม

๘. สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโดยรวดเร็วและโปร่งใส

เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาเรื่องของท่านโดยรวดเร็ว ภายในเวลาที่หน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งกำหนดไว้ และต้องพิจารณาอย่างรอบคอบโดยการรับฟังพยานหลักฐานและแสวงหาข้อเท็จจริงทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของท่าน เพื่อประโยชน์และความสะดวกของประชาชน และความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐ

๙. สิทธิได้รับทราบเหตุผลของคำสั่ง

กรณีที่มิคำสั่งเป็นหนังสือ ท่านมีสิทธิที่จะได้รับทราบเหตุผลของเจ้าหน้าที่ อันประกอบด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ข้อพิจารณาและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลยพินิจของการออกคำสั่งในเรื่องนั้นๆ ได้ เพื่อให้ท่านทราบได้ว่าเจ้าหน้าที่ได้พิจารณาคำขอโดยถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

๑๐. สิทธิที่จะได้รับแจ้งวิธีการอุทธรณ์และสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่ง

ในการออกคำสั่งต่างๆ เจ้าหน้าที่จะต้องแจ้งสิทธิการอุทธรณ์คำสั่งและระบุวิธีการยื่นอุทธรณ์และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์ไว้ในคำสั่งเพื่อให้ท่านได้ทราบด้วย การที่เจ้าหน้าที่ไม่แจ้งสิทธิและวิธีการอุทธรณ์ไว้จะทำให้ระยะเวลาการใช้สิทธิอุทธรณ์ขยายเป็น ๑ ปี นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งครั้งแรก

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ออกคำสั่งให้ท่านปฏิบัติตามอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือมิคำสั่งไม่อนุญาตตามคำขอของท่าน ท่านสามารถอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่ง

ดังนั้น เพื่อให้พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มีผลการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ประชาชนในฐานะผู้ได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายควรจะได้รับทราบถึงสิทธิอันพึงมีพึงได้ของตน เพื่อส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนารูปแบบในการปฏิบัติราชการให้มีความถูกต้อง โปร่งใส เป็นธรรม และเป็นกลางเพิ่มมากขึ้นต่อไป

สำนักกฎหมายปกครอง

ข่าวสาร

News

แวดวงกฎหมาย

กฎหมายที่น่าสนใจประจำเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๑) ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๔๘

ได้ปรับปรุงระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวที่ใช้บังคับอยู่เดิมให้สอดคล้องกับข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ในการเรียกประกันหรือหลักประกันขึ้นใหม่ และได้เพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขอปล่อยชั่วคราวในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกา ให้สามารถดำเนินการผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นนอกจากโทรสารได้ด้วย เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการพิจารณาคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกา (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๑๐๕ ก หน้า ๑ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘)

๒) ระเบียบราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ว่าด้วยการคุ้มครองและค่าตอบแทนพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้รับรองให้บุคคลซึ่งเป็นพยานในคดีอาญามีสิทธิได้รับความคุ้มครอง การปฏิบัติที่เหมาะสม และค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ ประกอบกับพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ศาลอาจจัดให้พยานอยู่ในความคุ้มครอง โดยมีดุลยพินิจสั่งให้มีการจ่ายค่าตอบแทนแก่พยาน และให้ศาลชั้นต้นมีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัตินั้นด้วย ดังนั้น จึงได้มีการออกระเบียบเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปโดยเรียบร้อยและเป็นแนวเดียวกัน (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๑๐๕ ก หน้า ๗ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘)

๓) กฎกระทรวงว่าด้วยคณะกรรมการประจำจังหวัดและเงื่อนไขการขอจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ (กฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒)

กำหนดให้มีคณะกรรมการประจำจังหวัดเพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดสถานที่รองรับคนโดยสาร เส้นทางหรือท้องที่ในการรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร และกำหนดหลักเกณฑ์การออกหนังสือรับรองการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะ เพื่อนำไปใช้เป็นหลักฐานประกอบการจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะ ต่อนายทะเบียน รวมทั้งกำหนดให้การขอจดทะเบียนรถจักรยานยนต์สาธารณะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๙๘ ก หน้า ๒๕ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘)

๔) กฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ (กฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒)

เพื่อให้การกำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารเกิดความเป็นธรรม และมีอัตราที่เหมาะสมกับการให้บริการในแต่ละพื้นที่ จึงได้ออกกฎกระทรวง กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกทุกคนโดยสารสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ ๙๘ ก หน้า ๑๙ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๘)

๕) ประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เรื่อง การลงทะเบียนบัตรประจำตัวของผู้ใช้บริการ (ซิมการ์ด)

กำหนดให้การซื้อขายบัตรประจำตัวผู้ให้บริการ (ซิมการ์ด) ของโทรศัพท์เคลื่อนที่ทั่วราชอาณาจักร ต้องเก็บหลักฐานที่ระบุชื่อผู้ซื้อ และกรณีที่มีการซื้อขายไปก่อนวันที่ประกาศใช้บังคับให้ผู้ครอบครองบัตรประจำตัวผู้ให้บริการ (ซิมการ์ด) ทั่วราชอาณาจักรไปรายงานการครอบครองโดยระบุชื่อผู้ครอบครองตามที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประกาศกำหนด

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอนที่ พ ๑๒๘ ง หน้า ๙ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘)

นางสาวพงษ์พิสัย วรรณราช
ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง

ความเห็นทางกฎหมาย

ของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่น่าสนใจ

ท่านผู้อ่านทราบหรือไม่ว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีภารกิจสำคัญประการหนึ่งคือ การให้ความเห็นทางกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกามีผลผูกพันหน่วยงานที่ขอหารือ ดังนั้น ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงถือเป็นตัวอย่างที่ดีของการใช้และการตีความกฎหมาย

สำหรับกฤษฎีกาสารฉบับนี้จะขอหยิบยกความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่น่าสนใจมานำเสนอจำนวน ๓ เรื่อง

เรื่องแรก เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชน เนื่องจากเป็นกรณีพิพาทระหว่างร้านค้า ผู้ประกอบการผลิตบุหรี่ และกรมควบคุมโรคของกระทรวงสาธารณสุข เรื่องการวางบุหรี่ไว้ในตู้จำหน่ายบุหรี่ในร้านค้า จะถือว่าผิดกฎหมายหรือไม่

เรื่องที่สอง เป็นเรื่องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการจะขายที่ดินที่ตนได้ซื้อมาเพื่อใช้ประโยชน์ แต่ภายหลังไม่ได้ใช้ประโยชน์แล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะขายที่ดินดังกล่าวต่อเอกชน จะทำได้หรือไม่

เรื่องสุดท้าย เป็นผลสืบเนื่องจากเกิดพายุและน้ำท่วม เชียงรายทำให้บ้านเรือนและสิ่งก่อสร้างสาธารณะเสียหาย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจึงเข้าไปฟื้นฟูและก่อสร้างสิ่งสาธารณูปการที่ชำรุดตามนโยบายของรัฐบาลโดยใช้งบกลาง จึงมีประเด็นว่าสิ่งก่อสร้างที่ฟื้นฟูและบูรณะขึ้นใครจะเป็นผู้ดูแลต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

เรื่องที่หนึ่ง การห้ามแสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ จุดขาย

ประเด็นที่ ๑ การแสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ จุดขาย เป็นการกระทำผิดมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช่หรือไม่

การแสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ จุดขาย เป็น ประเพณีปฏิบัติในทางการค้า เพื่อให้ผู้บริโภคมีความ เป็นอิสระในการเลือกสินค้าอันเป็นสิทธิของผู้บริโภค ตามมาตรา ๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครอง ผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ แต่โดยที่ผลิตภัณฑ์ยาสูบเป็น สินค้าที่ทำให้เกิดโรคร้ายแรงแก่ผู้บริโภค จึงมี กฎหมายควบคุมเกี่ยวกับการขายและการโฆษณา ผลิตภัณฑ์ยาสูบ การแสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ จุดขาย จึงอาจจะมีทั้งกรณีที่เข้าข่ายและไม่เข้าข่ายเป็นการ “โฆษณา” ที่ต้องห้ามตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นกรณีๆ ไป

หากมีลักษณะเพื่อการโฆษณายิ่งกว่าการขายตามปกติ เช่น จัดเรียงไว้เป็นที่สะดุดตาเป็นพิเศษ หรือ ได้ให้ประโยชน์ตอบแทนเพื่อเจาะจงตำแหน่งที่จะแสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบ เข้าข่ายโฆษณาตามที่ กำหนดไว้ในมาตรา ๘ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕

ประเด็นที่ ๒ กระทรวงสาธารณสุขสามารถอาศัยอำนาจตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกกฎเกณฑ์หรือแนวทางปฏิบัติการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบ เพื่อบังคับให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาสูบหรือร้านค้ายาสูบต้องปฏิบัติตามได้หรือไม่

ตามแนวทางปฏิบัติการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยาสูบที่ทางโรงงานยาสูบส่งมาให้ขึ้นกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข มิได้อ้างว่าเป็นการวางกฎเกณฑ์โดยอาศัยบทบัญญัติมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ แนวทางดังกล่าวจึงเป็นเพียงคำแนะนำเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติ ตามมาตรา ๘ เท่านั้น

ประเด็นที่ ๓ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาสูบหรือร้านค้ายาสูบต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับการประกอบอุตสาหกรรมยาสูบทุกฉบับหรือไม่

ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาสูบหรือร้านค้ายาสูบต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ (เรื่องเสรีที่ ๗๑๘/๒๕๔๘ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การห้ามแสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบ ณ จุดขาย, คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑๐)

เรื่องที่สอง การขายอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรณีเทศบาลตำบลบ้านเพ อำเภอมะนัง จะขายที่ดินที่ได้จัดซื้อมาเพื่อใช้เป็นสถานที่ ฟังกลบขยะ แต่ปัจจุบันไม่สามารถใช้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ซื้อมาได้ จึงประสงค์จะขายที่ดินแปลง ดังกล่าวเพื่อนำเงินมาเป็นรายได้ของเทศบาล เช่นนี้จะกระทำได้อย่างไร

สุขาภิบาลบ้านเพได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลบ้านเพ ได้จัดซื้อที่ดินที่เป็นปัญหาเพื่อใช้ ประโยชน์แก่สุขาภิบาลบ้านเพตามโครงการจัดซื้อที่ดินเพื่อใช้ดำเนินการก่อสร้างระบบกำจัดขยะมูลฝอย

ภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ที่ดินดังกล่าวมีฐานะเป็นทรัพย์สินใช้เพื่อประโยชน์ของสุขาภิบาลหรือเทศบาลโดยเฉพาะ และโดยที่เทศบาลเป็นหน่วยงานของรัฐ จึงมีฐานะเป็นส่วนหนึ่งของรัฐ ซึ่งตามมาตรา ๑๓๐๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ คำว่า “แผ่นดิน” หมายความว่า “รัฐ” หรือ “หน่วยงานของรัฐ” และเมื่อที่ดินดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ในการใช้เพื่อประโยชน์แก่เทศบาลบ้านแพ้วโดยเฉพาะ ที่ดินดังกล่าวจึงมีฐานะเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามนัยแห่งมาตรา ๑๓๐๔ (๓) และการโอนที่ดินนั้นต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

หากเทศบาลตำบลบ้านแพ้วประสงค์จะโอนขายที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่เอกชน ก็จำเป็นต้องดำเนินการโดยวิธีเสนอร่างพระราช

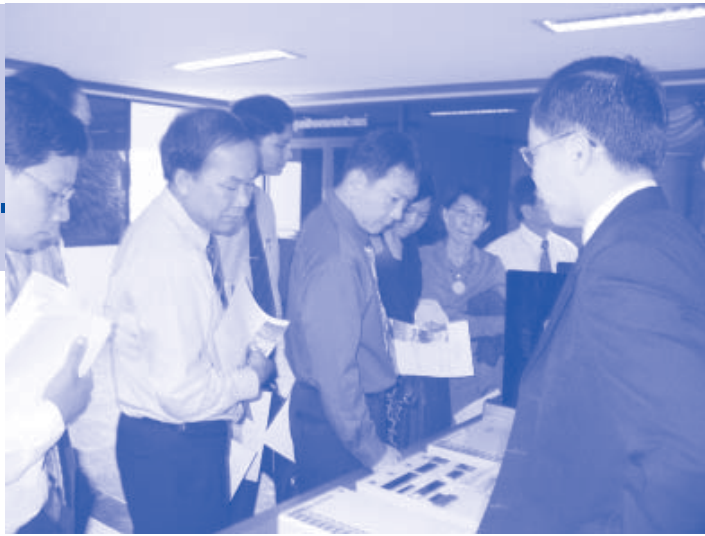
บัญญัติเพื่อโอนที่ดินดังกล่าวตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา ๘ วรรคสอง (๒) (เรื่องเสรีที่ ๖๙๕/๒๕๔๘ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การขายอสังหาริมทรัพย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, คณะกรรมการกฤษฎีกา ครั้งที่ ๑)

เรื่องที่สาม สิทธิและหน้าที่ในการดูแลทรัพย์สินสาธารณประโยชน์

การที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสนับสนุนงบประมาณการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยจังหวัดเชียงรายตามนโยบายของรัฐบาล เมื่อโครงการดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้วทรัพย์สินควรตกเป็นของหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ จะสามารถโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการได้หรือไม่

การที่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยฟื้นฟูบูรณะสิ่งสาธารณประโยชน์และบ้านเรือนของประชาชนภายหลังจากเหตุการณ์อุทกภัย ในกรณีที่ดินหรือทรัพย์สินในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เพียงพอที่จะซ่อมแซมสิ่งสาธารณประโยชน์ที่ชำรุดเสียหายตามนโยบายของรัฐบาล จึงเป็นการดำเนินการเพื่อช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐต่างๆ ที่มีหน้าที่ดูแลทรัพย์สินอันเป็นสาธารณประโยชน์ให้สามารถทำภารกิจของตนให้ลุล่วงไปมิใช่เป็นการดำเนินการใดๆ ที่เป็นของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดังนั้นการที่จังหวัดเชียงรายเสนอโครงการก่อสร้างสะพาน ค.ส.ล. (ทดแทนสะพานเดิม) ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลแม่คำที่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแม่คำช่วยกันก่อสร้างและใช้สัญจรไปมาสะพานดังกล่าวจึงเป็นสิ่งสาธารณประโยชน์อยู่ในความดูแลของเขตเทศบาลตำบลแม่คำ สะพานที่ก่อสร้างใหม่ตามโครงการนี้ย่อมเป็นทรัพย์สินที่เทศบาลตำบลแม่คำต้องดูแลรับผิดชอบตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ แม้ว่าเงินงบประมาณที่ก่อสร้างนั้นจะเกิดจากการสนับสนุนของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยก็ตาม แต่ก็ไม่ก่อให้เกิดสิทธิและหน้าที่เหนือทรัพย์สินแก่กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแต่อย่างใด (เรื่องเสรีที่ ๗๐๑/๒๕๔๘ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง สิทธิและหน้าที่ในการดูแลทรัพย์สินสาธารณประโยชน์, คณะกรรมการกฤษฎีกา ครั้งที่ ๑)

ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง

เสารั่ว

กฤษฎีกา

● การพัฒนานักกฎหมายภาครัฐ

แผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๑ ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ เรื่องการพัฒนากฎหมายและส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้กำหนดกลยุทธ์หลักให้มีการเร่งรัดพัฒนาบุคลากรทางกฎหมายให้มีความรู้ ความสามารถทันต่อความจำเป็นของราชการและความเปลี่ยนแปลงของโลก โดยได้กำหนดเป้าหมายไว้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ ว่า บุคลากรทางกฎหมายภาครัฐไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ ต้องได้รับการพัฒนาความรู้ โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในฐานะเจ้าภาพกลยุทธ์ตามแผนบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าวมีหน้าที่บริหารจัดการฝึกอบรมให้นักกฎหมายภาครัฐตามเป้าหมายดังกล่าว และต่อมาคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๘ ได้ลงมติเห็นชอบให้มีการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐ นายทหารพระธรรมนูญ และบุคลากรทางกฎหมายอื่นในสังกัดกระทรวงกลาโหมตามแนวทางการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐตามที่คณะกรรมการนโยบายแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนากฎหมายเสนอ โดยหลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ หลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐระดับแรกเข้า หลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐระดับต้น และหลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐระดับกลาง และให้มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนานักกฎหมายภาครัฐทำหน้าที่คัดเลือกหน่วยงานที่จะเป็นผู้รับผิดชอบ บริหารหลักสูตร ควบคุมมาตรฐาน และเพื่อให้การจัดการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนา

นักกฎหมายภาครัฐบรรลุตามวัตถุประสงค์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนานักกฎหมายภาครัฐ ได้ขอความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีคณะนิติศาสตร์ หรือภาควิชานิติศาสตร์ หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานวิชาการต่างๆ รับผิดชอบจัดการฝึกอบรมบุคลากรภาครัฐ ตามหลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐในระดับต่างๆ

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับงบประมาณเพื่อพัฒนานักกฎหมายภาครัฐจำนวน ๓๐ ล้านบาท และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนานักกฎหมายภาครัฐเห็นควรจัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐระดับต้นให้แก่นิติกรระดับ ๕-๖ นายทหารเหล่าพระธรรมนูญและบุคลากรทางกฎหมายอื่นในสังกัดกระทรวงกลาโหมในระดับเทียบเท่านิติกรระดับ ๕-๖ โดยขณะนี้ได้มีการแจ้งเวียนไปยังส่วนราชการต่างๆ และกระทรวงกลาโหมให้เสนอชื่อนิติกรระดับ ๕-๖ และนายทหารเหล่าพระธรรมนูญ และบุคลากรทางกฎหมายของกระทรวงกลาโหมในระดับเทียบเท่าระดับ ๕-๖ เพื่อเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรดังกล่าว ทั้งนี้ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ นอกจากนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อพัฒนานักกฎหมายภาครัฐได้ดำเนินการขอความร่วมมือไปยังส่วนราชการต่างๆ รวมทั้งกระทรวงกลาโหมในการส่งข้อมูลนิติกรระดับ ๓-๘ และนายทหารเหล่าพระธรรมนูญในระดับเทียบเท่าระดับ ๓-๘ ไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ทั้งนี้ภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ เพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาฯ ต่อไป

สถาบันพัฒนานักกฎหมายมหาชน

● รายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ และการรายงานผลการพัฒนาระบบราชการ ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ (วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๗ - ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘)

การจัดทำรายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘

สำนักงานได้จัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ โดยมีกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของสำนักงาน จำนวน ๑๘ ตัวชี้วัด คะแนนเต็ม ๕.๐๐ คะแนน และในขณะที่รายงานผลเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๘ สำนักงานได้ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑๓ ตัวชี้วัด คือ (๑) จำนวนแผนนิติบัญญัติที่จัดทำแล้วเสร็จ (๒) ร้อยละของร่างกฎหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี (๓) ผลสำเร็จในการจัดทำและเผยแพร่คู่มือมาตรฐานการร่างกฎหมาย (๔) จำนวนผลงานวิจัยที่จัดทำแล้วเสร็จและนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม (๕) ร้อยละของข้อมูลกฎหมายที่เผยแพร่ทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ (๖) จำนวนครั้งที่ผู้เข้ามาใช้ข้อมูลกฎหมายจากระบบอิเล็กทรอนิกส์ (๗) ร้อยละของความสำเร็จตามเป้าหมายผลผลิตของส่วนราชการ (เอกสารงบประมาณรายจ่าย) (๘) ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๙) ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการลดรอบระยะเวลาของขั้นตอนการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ (๑๐) ร้อยละความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการในการพัฒนาระบบบริหารความรู้ภายในองค์กร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ (๑๑) ระดับคุณภาพของการจัดการสารสนเทศของส่วนราชการ (๑๒) ระดับความสำเร็จของการจัดทำแผนพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ และ (๑๓) ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของการดำเนินงานตามแผนพัฒนากฎหมายของส่วนราชการ

ผลจากการประเมินตนเองของสำนักงานคิดเป็นคะแนน ๓.๘๖๓๖ ทั้งนี้ สำนักงานต้องรอผลการประเมิน ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๘ จำนวน ๕ ตัวชี้วัด คือ (๑) ร้อยละของกฎหมายที่เป็นนโยบายของรัฐบาลที่พิจารณาแล้วเสร็จ (๒) ร้อยละของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้ารับการฝึกอบรม การประชุม และสัมมนา นักกฎหมายภาครัฐ มีระดับการเรียนรู้/ความรู้ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (๓) ร้อยละของงบประมาณที่สามารถประหยัด

ได้ (๔) ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ และ (๕) ระดับความสำเร็จและคุณภาพของการจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงของส่วนราชการ

หนึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๔๗ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้คะแนนประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการเท่ากับ ๔.๔๐๒๓

สำหรับการพัฒนาระบบราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ สำนักงานได้ดำเนินการแล้วเสร็จและจัดส่งให้สำนักงาน ก.พ.ร.เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ตามกำหนดเวลาเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. จะเป็นผู้พิจารณาระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบราชการต่อไป โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีระดับคะแนนผลการพัฒนาระบบราชการเท่ากับ ๔.๐๒ สำนักงาน ก.พ.ร. โดยสวนดุสิตโพลจะเป็นผู้ดำเนินการ ทั้งนี้ สำหรับตัวชี้วัดระดับความสำเร็จและคุณภาพของการจัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลงของส่วนราชการ สำนักงานได้จัดทำข้อเสนอการเปลี่ยนแปลง (Blueprint For Change) การพัฒนากระบวนการออกกฎหมาย จัดส่งให้สำนักงาน ก.พ.ร. เรียบร้อยแล้ว และอยู่ในช่วงการพิจารณาประเมินผล ของสำนักงาน ก.พ.ร. อยู่ ณ ปัจจุบัน

กลุ่ม ก.พ.ร.
ส่วนนโยบายและแผน สำนักอำนวยการ